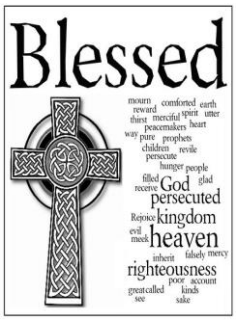

LÁ THƯ MỤC VỤ

Lẳng lặng mà nghe họ chúc nhau
Chúc nhau trăm tuổi bạc đầu râu.
Phen này ông quyết đi buôn cối
Thiên hạ bao nhiêu đứa giã trầu.

Lẳng lặng mà nghe nó chúc sang
Đứa thì mua tước đứa mua quan.
Phen này ông quyết đi buôn lọng
Vừa chửi vừa rao cũng đắt hàng.

Nó lại chúc nhau cái sự giàu,
Trăm nghìn vạn mớ để vào đâu?
Phen này ắt hẳn gà ăn bạc
Đồng rụng đồng rơi lọ phải cầu?

Nó lại mừng nhau có lắm con
Sinh năm đẻ bảy được vuông tròn
Phố phường chật hẹp người đông đúc
Bồng bế nhau lên nó ở non.

Trên đây là bài thơ của thi sĩ Tú Xương có tựa đề là Năm Mới Chúc Nhau. Tất cả những ai đã học trung học trước 1975 tại Miền Nam Việt Nam đều biết ông thi sĩ này là ông tổ của thơ trào phúng răn đời. Sau này những người làm thơ trào phúng theo trường phái của Ông Tú Vị Xuyên này đều thích đặt bút hiệu của mình với chữ Tú chẳng hạn như Tú Mỡ, Tú Kếu…Trong bài thơ trên thi sĩ Tú Xương dùng các câu người ta hay chúc nhau mà nêu lên khía cạnh khôi hài của những lời chúc Tết thường ở cửa miệng mọi người dịp đầu năm. Chúc nhau sống thọ nhưng sống trăm tuổi để làm gì nếu phẩm chất cuộc sống không còn nựã. Ai cũng sang hết thì còn ai hèn, mà không có người hèn thì mình sang với ai? Ai cũng làm quan hết thế thì ai làm dân đây? Ai cũng giầu hết thì tiền của vàng bạc lúc đó trở nên như rác mọi người để vương vãi mọi nơi tha hồ nhặt cần gì phải thu vén tich cóp nữa. Ai cũng đông con nhiều cháu thì phố xá chỗ đâu mà chứa người? Chỉ có nước đưa nhau lên rừng 'đi kinh tế mới'. Sau này người dân đô thị đã được nếm mùi "bồng bế nhau lên nó ở non" như cái ông tú gàn đã báo trước, nhưng không phải tự nguyện mà bị đẩy đi để 'bên thắng cuộc' chiếm nhà chiếm phố.

Bài Phúc Âm Chúa Nhật tuần này cũng đưa ra những lời chúc nhưng ngược hẳn với những gì người đời thường chúc nhau. Những người nghèo, người đói, người khóc lóc, hay bị bách hại thì được gọi là những người được chúc phúc (blessed). Vì sao họ được chúc phúc? Thưa là "***vì Thiên Chúa đứng về phía họ*** và khi Triều Đại Người đến thì họ sẽ hết nghèo khổ. Các mối phúc ấy cho biết tình thế hiện tại sẽ đảo ngược, như được ghi trong Kinh Magnificat *(Lc 1:46-55),* và người nghèo sẽ là lớp người tiên phong trong công trình cứu độ thế giới". *(Chú thích của Lời Chúa Cho Mọi Người tr.1741)*.

Ngược lại, những người chúng ta thường cho rằng được chúc phúc từ Thiên Chúa thì được cảnh báo về hiểm họa mà họ sẽ phải đối diện. Sự giầu có, sự sung túc, sự vui cười, lời ca tụng…là những thứ mà chúng ta không nên cậy dựa vào như là nguồn ban cho chúng ta hạnh phúc đời đời. Chúng chẳng những không thể thỏa mãn cho những hứa hẹn sẽ mang lại, mà còn dẫn chúng ta đến sự phá sản của toàn bộ đời sống nếu chúng ta hoàn toàn cậy dựa vào chúng. Có biết bao gương xảy ra chung quanh chúng ta để nhắc nhở chúng ta về mối hiểm nguy đó. Có bao người đã thắt cổ tự tử khi bị phá sản vì chỉ biết cậy dựa vào của cải vật chất. Có bao người đã nhảy xuống sông tự trầm vì bị mất hết danh tiếng đã có trước kia chỉ vì người ấy quá coi trọng hư danh….

Hơn nữa, nếu sống lâu là được chúc phúc thì chẳng lẽ chết yểu là một tai họa à? Nếu có sức khỏe là được chúc phúc thì đau bệnh là một tai họa à? Chúng ta cũng thường chúc nhau sang năm mới được bình an may mắn với ý nghĩ là chúc cho nhau sẽ không gặp phải tại họa hay thất bại nào xảy ra. Chính vì thế khi gặp những điều trái ý, những tai nạn, thì chúng ta bị mất đi niềm bình an trong tâm hồn và đời sống bị xáo trộn ngay. Sự bình an đích thực là sự bình an không phải không có sóng gió, nhưng là sự bình an của những thủy thủ biết dựa vào cơn gió ngược, để căng buồm lướt sóng vượt qua những con sóng dữ đưa thuyền đời cập bến bình an.

Chúa đã đến sống với phận người để mang niềm vui đến cho con người vì thế Người luôn đứng về phía chúng ta để nâng đỡ chúng ta. Bất hạnh trong cuộc sống biết đâu sẽ là nhịp cầu để Chúa ban ơn cho ta. Nghèo khó vật chất biết đâu là cơ hội cho chúng ta trở nên giầu có về tinh thần. Trong đời sống cũng cần có kinh nghiệm đói khát để cảm thấy bữa ăn ngon hơn và cảm thấy quý những hột cơm chúng ta đang ăn. Và Chúa cũng cảnh báo và nhắc nhở chúng ta rằng đừng tưởng là giầu có, thành công, hạnh phúc là được chúc phúc nhưng chúng chỉ là các mối phúc khi chúng ta biết chia sẻ cho những người đang túng thiếu, biết nâng đỡ người đang thất bại, biết an ủi những ai đang sầu khổ. Chúng chỉ là mối phúc khi chúng ta hy vọng rằng ăn chay là để cho người khác có thức ăn để no lòng. Chúng chỉ là mối phúc khi chúng ta có thể khóc khi nhìn thấy những hoàn cảnh đáng thương của tha nhân để chạnh lòng thương xót mà tìm ra phương thế giúp đỡ họ.

Các Mối Phúc được coi như một khung sườn cho đời sống Kitô hữu chúng ta. Ơn gọi của chúng ta không phải là trở nên nhất trên thế giới, nhưng là trở nên nhất dưới con mắt của Thiên Chúa. Ơn gọi này thách đố chúng ta soi chiếu hoàn cảnh hiện tại của mình trong bối cảnh của đời sống đích thực trong Nước Thiên Chúa. Vì nếu chúng ta chỉ hy vọng vào cuộc sống trần thế này thì chúng ta là những người thật đáng thương. Nên hãy sống hết mình với cuộc sống này bằng đôi mắt mở rộng hướng về cuộc sống đời đời.

Lm Nguyễn Mộng Huỳnh